

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden franko p. p. f 6.00.
Brieven, Galles, enz. FRANKO te adreessen aan het Bureau van de Tijd.

WOENSDAG 9 MEI.

Advertentiën van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. Voor alle advertentiën wordt bovendien 85 cents zegelrecht betaald. Voor grootte letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 8 Mei.

De uitzigten van Engeland en Zwitserland. (1)

III. [Slot].

Wij Zwitserland nu tot handelen overgaan, en geweld gebruiken, dan rent het in den geopenden muil des leeuws. Dit besluit zou, in plaats van een algemeenen oorlog te ontfeeken, Zwitserland slechts binnen korten tijd van alle verdere zorgen voor Genève, misschien ook voor Waadt- en Valislerland bevrijden. Het is bekend dat een in het verborgen werkende agitatie het land beroert, die met het radikale straatgeschreeuw niet alleen fabriek- en spoorwegbelangen, maar ook het kalm overleg in de kantonale raden schrik aajaagt. Dat juist de Geneefsche heer Fazy en andere, sedert lang als heimelijke Napoleonisten bekend staande, hoofden van het radikalismus, op militaire maatregelen aandringen, is meer dan opvallend. Houdt zich daarentegen de Bondsraad tegen dien drang standvastig, laat hij al die gisting en dat alarm aan ten slotte toch in konferentieplannen en diplomatische spitsvondigheden opgaan, dan zal wel is waar een uitsel van de teregtelling voor de integriteit, maar niet voor de neutraliteit van Zwitserland gewonnen zijn. Doch had de Imperator ten laatste toch nog tot den afstand van het geneutralizeerde grondgebied besloten, dan mogt men met regt vragen of in dit geval de Zwitsersche neutraliteit niet juist ten einde en in Napoleontische huisdienst overgegaan zou wezen.

Om kort te gaan, op de bloedige velden van Magenta en Solferino is ook over het lot van Zwitserland, zoowel als over dat van Pruisen en Engeland, de teering geworpen. Deze drie liberale mogendheden hebben die veldslagen verloren, meer nog wellicht dan Oostenrijk. Wil Zwitserland verstandig handelen dan maakt het, zonder bemiddeling en Kongres lijdelijk vrede met den tegenwoordigen meester der wereld, en beproeft zich zodra mogelijk van de twee ongeluksvrienden te bevrijden, vooral van de Engelsche rat, die het gif der Oostersche kwestie in het opgezwollen lijf draagt.

Dat zou inderdaad een meesterstuk der Engelsche staatkunde geweest zijn, als zij de Duitse volken voor de belangen van Zwitserland in een aanvallenden oorlog had kunnen wikkelen. Engeland zelf zou natuurlijk niet in het hart van Europa hebben aangevallen, maar hier of daar aan een zeestrand. In den grond was echter alles reeds voorbereid, om van Napels uit aan te vallen en de „Europesche verdragen" te verdedigen. Met dit doel zou Engeland niet alleen de Italiaansche omwenteling ten gunste der Piemontezen voortgezet en het gebate Pandom in den rug gepakt, maar ook de Napoleontische aanhechting van Savoye voorbeeldig gestraft en yreeselijk gewroken hebben. Om de Europesche gerechtigheid voldoende te verschaffen zou lord John zich het zwavel-eiland Sicilië door Cavour hebben doen afstaan, om het bij het Engelsche rijk te voegen, zonder noch de bevolking noch de groote mogendheden te raadplegen. Wat dan verder geschied zou zijn, dat weet lord John waarschijnlijk zelf niet. De Duitschers willen blijkbaar niet marcheren, en zoo kon de Engelsch-Napolitaansche aanval in het water vallen. De voorbarige overlegging van het snapachtige *Bluebook* over de Engelsche gezanten-kuiperijen in Napels zal in elk geval niet geschikt zijn Rusland gunstig voor een alliantie der Noordsche mogendheden te stemmen. Veeleer het tegendeel. Bovendien laat men zich te Parijs tegenwoordig meer geslegen zijn aan Denemarken dan aan de Beide Siciliën. Een zeker bewijs dat de Napoleontische idee een gebaal nieuw ontwikkelings stadium is ingegaan, dat haagchelijk voor Engeland moet zijn.

De aan gebeurtenissen rijke tijd van den jongsten advent tot 26 Maart was alzo eigenlijk niets anders dan een welberkende epizode, welke het krediet van Engeland den geadeslag gegeven heeft. De Westatsche alliantie heeft haar harfst doorgeleefd; zij loopt bopdaal

delijk ten einde. De dingen gaan weder regelmatig hun gang — tot straf en wraak van Engeland. De vraag wie meester zijn zal van den Rijn, zal terzelfder tijd op het tapijt komen dat men Engeland boeten laat in de Oostersche wereldkwesitie. Niet in Beneden-Italië zal de Fransche aanhechting van Savoye haar pendant vinden, maar op dezelfde wijs als Frankrijk om Savoye Midden-Italië naar Sardinië heeft gegund, evenzoo wilde reeds Tzar Nikolaas de Rijngrenzzen aan Frankrijk gunnen op voorwaarde dat het hem vrij spel in Turkije liet. In Turkije is ook gemakkelijker dan in Noord-Savoye tot geruststelling van Zwitserland, een Chablais en Faucigny tot geruststelling van Oostenrijk te vinden. Daaraan heeft men Engeland nu herinnerd, en men heeft er wel aan gedaan.

Maar men heeft er verkeerd aan gedaan met op Pruisen en het verengde Duitschland vertwijfelde verwachtingen te bouwen. Er is ten allen tijde veel over de Duitse ellende gejammerd geworden: nu echter zal die Duitse ellende eerst regt beginnen. De dulle verblindende der liberale sekte is tot blanke razernij gestegen, en sedert een Duitse groote mogendheid in haar dienst trad, is alles verloren. Terwijl de vijand reeds de muren veront, twisten de Aberdeen (haar binnen bloedig om de schaduw des eels. Sla het oog naar Moskou; zie hoe Pruisen daar met den Bond handelt) en zegt in 's Hemelsnaam of dit op een besluit tot eerlijken wederstand wijs, dan wel juist op het tegendeel!

De mogelijkheid der verdediging wordt dagelijks twijfelachtiger in Duitschland, en men kon daarvan een aanvallende staatkunde voor de Zwitsersche neutraliteit verwachtent. Is die vuurwaer maar daarenboven nog eenig offer waard, als de Duitse volken die er achter wohen, met hun eigen handen het dak boven hun hoofd in brand steken? De Zwitsersche neutraliteit kan door geen voet breed niet-Fransche grond beschermd worden, als niet een naauw-vereendigd Duitschland haar staande houdt. Zulk een Duitschland, dat is de eenige levensvraag in Europa. Dat beslist ook over Zwitserland, niet Chablais en Faucigny.

Intusschen stijgt de ster van den grooten Imperator hooger en hooger, en hij grijpt naar den heerlijken en eeuwigen roem Europa van de brandende schandvlek des Turken-gruwels te bevrijden. Men heeft hem niet verhinderd de verdragen te vernietigen, welke werkelijk op het regt steunden. — Wie zou hem verhinderen aan dat vormlijke regt een einde te maken, dat in zulk een hemelgerende wederspraak met de ware natuur der dingen staat? De arme christenheid zal gedwongen zijn hem haren dank aan de voeten te leggen voor de hooge verdienste de oplossing van het grootste vraagstuk der eeuw volbragt te hebben. Zeker, hij zal het niet om niet doen, maar toch doen zal hij het. Hij zal zich onbeschaamd laten betafen, maar hij verrigt toch iets niet slechts voor Italië, maar ook voor de menscheid. Het hoogmoedige, en de zwetsende Duitse benediktstons, die hun zij voor die zelve, gezwegen nog van andere, die het zal een vreeselijk oogmerk zijn als ten laatste het uur van de zedelijke nederlaag slaat onder den koenen stap des Imperators!

Bij de overweging in de afdelingen der Kamer van het wets-ontwerp tot inkoop en amortizatie van schuld en tot het tijdelijk in beleening uitgeven van in 's Rijks schatkist aanwezige gelden, waren er slechts zeer enkele leden, die in het nieuw bestemmen van eene som van vijf millioen voor uitdeling van schuld eenig bezwaar zagen.

Bij de overgrote meerderheid der leden, die aan het onderzoek deel namen, wog het aangellukke bezwaar ingezamen heelc. Naad hussansey d'ingingukan zioe dete afzonderen; van vijf millioen woorgamontant gonerleb belang worden gekrenkt. Reeds sedert geruimen tijd verkeerde de wetgever met opzigt tot het thans behandelde punt in soortgelijken toestand, als waarin hij zich op dit oogenblik bevindt. Zeer aanmerkelijke uitgaven voor spoorwegen en andere openbare werken vertoonden zich sedert lang in 't verschie; maar het heeft niet terugge-

houden om telkens de in 's Rijks schatkist aanwezige overschotten tot inkoop en amortizatie van schuld af te zonderen.

Onder de leden, die eene verhooging van het cijfer voor amortizatie, bijv. tot tien millioen rekenden, waren er, die aan de Regering de verpligting niet wilden hebben opgelegd, om onder alle omstandigheden het toegewege bedrag van vijf millioen tot het aangewezen gebruik te besteden. Moeijelijke omstandigheden konden zich voordoen, waarin het voor den staat voordeliger ware, de amortizatie tijdelijk te staken en de daarvoor aanwezige gelden tot andere doeleinden te bestemmen.

Het tweede onderdeel der wet, hetwelk het op beleening uitgeven van eene som van hoogstens vijf millioen uit de in 's Rijks kas aanwezige gelden betreft, vond bij eenige leden, alans in beginsel, geene afkeuring. De groote meerderheid echter meende, dat de bezwaren van verschillenden aard, aan dezen maatregel verbonden, zeer veel grooter waren dan de daarin te verwachten voordeelen, en wilde daarom der Regering ernstig in overweging gegeven hebben, om van dit haar denkbeeld geheel af te zien en de vijf millioen die anders op beleening zouden worden uitgezat, insgelijks tot amortizatie van schuld te besteden. Beslissing in de uitvoering der spoorwegplannen was het is reeds vroeger aangestond — uit deze wijziging der wet niet te verwachten. Aan den anderen kant scheen de geheele operatie van het op beleening uitzetten der vijf millioen slechts weinig geldelijke winst te beloven.

Gesteld evenwel er ware daardoor inderdaad geldelijk voordeel van eenig belang voor den Staat te bedingen, dan zou toch de wijze, waarop die winst verkregen werd, hoogst bedenkelijk zijn. De Regering treedt door het sluiten van beleeningen als mededinging op van de Nederlandsche Bank en van partikuliere geldschietters, en plaatst zich daardoor reeds op een standpunt, hetwelk haar niet voegt, of hetwelk zij alans niet dan in den uitersten nood moet aannemen; een nood, die in dit geval wel niet geacht kan worden te bestaan.

Niet minder woog bij de groote meerderheid het bezwaar, dat indien de beide laatste artikelen van het wetsontwerp, gelijk die daar liggen, in werking werden gebragt, geenerlei afdoende waarborgen tegen misbruik aanwezig zouden zijn; alle wezenlijke kontrôle op het in beleening geven der gelden ontbreken zou.

Het wetsontwerp op de nieuwe regterlijke organisatie is bij de Kamer ontvangen. Volgens dit ontwerp blijft de Hooge Raad regter, die alleen in kassatie-regt spreekt. Er zijn vijf hoven als te Amsterdam, 's Hage, 's Bosch, Arnhem en Leeuwarden. De kantonregter behoort zijn tegenwoordig karakter. De regtbank zal ook zijn de gewone regter voor strafregtspleging. De geldelijke besparing wordt op 120 duizend gulden begroot. De waarneming van het Openbaar Ministerie bij de kantongeregten wordt aan bezoldigde ambtenaren opgedragen. De jaarwedden der kantonregters zijn verhoogd, terwijl deze voor hun leyen benoemd worden.

Heden heeft de Hooge Raad uitspraak gedaan in de zaak van jufvrouw Barbara Hest, reeds tweemaal vrijgesproken van de aanklagt tegen haar te Nijmegen gedaan wegens overtreding der wet op het lager onderwijs. De officier van justitie te Nijmegen had de zaak in kassatie gebragt bij den Hoogen Raad. Maar deze heeft hem niet onvankelijk verklaard, op grond dat voormelde jufvrouw vrij gesproken is van het haar ten laste gelegde feit. De uitspraak is de halve gehandhaafd.

Menigeen in de Amsterdamse Courant: Het tijdelijk de hippopotamussen in de tuinen van ons koninklijk zoölogisch genootschap *Natura Artis Magistra* nog wachten op de woning, die voor hen wordt gereed gemaakt en bijna voltooid is hebben de meeste der in den diergaarde zich bevindende roofdieren reeds sedert geruimen tijd huane nieuwe verblijfplaats betrokken, en bevinden zich daar zeer wel, alans zij blygen niet, en naar het schijnt hebben zij ook volstrekt geen reden tot klagen. De nieuwe roofdieren-galerij, waar-

(1) Uit de *Historisch-Politische Blätter*.

mede deze onze stad en ons land tot sieraad strekkende instelling is verrijkt, getuigt op nieuw van den ijver van het bestuur des genootschaps om, voorgelicht door den onvermoeiden en ervaren directeur, *Natura Artis Magistra* steeds meer en meer aan zijne bestemming op de volmaaktste wijze te doen beantwoorden. De bestemming dezer galerij is: „aan de roofdieren ruimere en zoo veel mogelijk meer doeltreffende verblijfplaatsen te verschaffen, dan waarin zij tot heden moesten worden opgesloten.” Het jaarboekje *N. A. M.* voor 1859 doet, om zoo te spreken, in officiële taal die bestemming kennen. Is het voorgestelde doel bereikt? Wij vragen het aan de duizenden en duizenden bezoekers der tuinen van het genootschap, en hun eenstemmig ja klinkt ons te gemoet. Wie denkt niet, bij het aanschouwen van deze woning der leeuwen, tijgers, hyena's enz., onwillekeurig van Akens menagerie? Wie herinnert zich niet de hokken, waarin daar, als in andere menageriën, die bewoners van vreemde werelddeelen aan de bezoekers worden tentoongesteld? En wie bewondert dan niet, bij het vergelijken van voorheen met thans, den vooruitgang die, als in alle takken van wetenschap en kunst, ook in de beoefening der zoologie gekomen is? Voorheen afzichtelijke hokken of kooijen, onreinheid, stank gevaar; thans: fraaie, sierlijke, vriendelijke kamers, woonvertrek en slaapsalet, reinheid, lucht, veiligheid. Voorheen: duisternis, zoodat met moeite de dieren van het woud in al hunne bewegingen en verrigtingen konden worden gadeslagen; thans: licht, helderheid, zoodat aan het oog van den opmerkzamen beschouwer niets ontgaat.

„Het gebouw, tot welks plaatsing een der aange naamste, riantste plekken van het terrein gekozen is, steekt den architect G. B. Salm tot eer. De leer: eenvoud is de beste versiering, is bij deze galerij voortreffelijk in toepassing gebracht. De galerij rust op eene fundering van 522 palen en beslaat eene oppervlakte van 84 bij 14,425 el. De kooijen waarin zij is verdeeld zijn twaalf in getal, kunnen elke in twee deelen worden gescheiden en hebben gemeenschap met vier-entwintig nachtverblijven. Iedere kooi is 5.77 el lang, 3.09 el diep en 3.25 el hoog; elk nachtverblijf heeft eene oppervlakte van 2.78 bij 2.46 el en eene hoogte van 1.46 el. Bodem en zoldering zijn met verwulven gemetseld, en deze voorzorgmaatregel deed zich als noodzakelijkst kennen, ten einde de werking onzer vochtige atmosfeer op de dieren zoo veel mogelijk onschadelijk te maken. Langs de galerij is een veranda aangebracht, die door ijzeren kolommen wordt gesteund; onder die veranda wandelt de bezoeker op arduinstenen treden. Langs de achterzijde der dierenkooijen bevindt een overdekte galerij, die gelegenheid geeft de dieren gade te slaan, wanneer zij zich in hun nachtverblijf verschuilen, en tevens tot bergplaats kan worden ingerigt. De kap, eenvoudig doch niettemin hecht, is met gegalvaniseerd ijzeren platen belegd, en overdekt een bevloeden zolder ter oppervlakte van 72 bij 9.14 el. Twee pavillons of vleugelgebouwen, waarvan elk een oppervlakte van 13.52 bij 5.66 el beslaat, sluiten de midden-galerij in. De hier medegedeelde cijfers zijn aan bovengenoemd jaarboekje ontleend.

„Wat wij hier ter neder schreven is, wij weten het, voor velen misschien voor de meesten onzer stadgenooten geen nieuws, doch van al wat bekend is moet alleen omdat het bekend is niet gezwegen worden. Door deze gedachte geleid en getroffen door den aanblik der roofdieren-galerij, toen wij dezer dagen bij scheidende hielder weder er voor stonden, wijdden wij deze weinige regels aan een der vele deelen van het onvolprezen *Natura Artis Magistra*; waarvan inderdaad te weinig in het openbaar wordt geschreven: een gevolg van de te groote bescheidenheid van hen, die daartoe het best in staat zijn. Het koninklijk zoölogisch genootschap, welks roem door geheel Europa en in de andere werelddeelen verspreid is, verdient in de ruimste mate dat nu en dan zijne veelzijdig-nuttige strekking, zowel als zijne inrigting, door de drukpers worden besproken. Het vele, zeer vele schoone dat men er ziet en bewondert, levert daartoe stof in overvloed.”

In een parijische korrespondentie der *Indépendance belge* leest men, dat dezer dagen Keizer Napoleon ten gehoor ontvangen heeft onzen landgenoot den heer de Bruyn, hoofdingenieur te Soerabaya, aan wien door onze regering is in last gegeven, onderzoek te doen in Frankrijk naar de aldaar uitgevoerde of ontworpen werken ter voorkoming van overstromingen van rivieren en kanalen, en in Noord-Italië zich bekend te maken met het daar toegepaste stelsel van wateraftappingen. De keizer heeft de heer de Bruyn zeer welwillend ontvangen en door de fransche regering is hij in de gelegenheid gesteld de hem opgelegde taak naar eisch te volbrengen. Naar het schijnt — meldt bedoelde berichtgever — als de nederlandsche regering voornemens van den uitslag der onderzoekingen van den heer de Bruyn partij te trekken op Java, alwaar groote behoefte bestaat aan goede rivierwerken, en in welke behoefte,

waarmede de heer Rochussen, minister van staat en van koloniën, bekend is, door zijne vroegere betrekking van gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, deze minister thans wil voorzien.

Ofschoon wij geen gebrek hebben aan geschriften van allerlei aard over spoorwegen, en wij met het oog op het weinig of niet vooruitgaan in de *werkelijke uitvoering*, in dat opzigt ons eer door het te veel dan door het te weinig onderscheiden, zoo was tot nu toe, voor zoover wij weten in onze taal, nog niets in het licht verschenen over het eigenlijke *beheer* van die middelen van vervoer. De heer Piepers heeft daarin voorzien door de uitgave van zijne *Handleiding voor het beheer van spoorwegen* Te 's Gravenhage, bij Gebr. J. en H. van Langenhuijzen.

Onder de kinderen, die wijlen onzen Koning Willem II uit zijn huwelijk met grootvorstin Anna Paulowna geboren werden, was een zoon, die den 22 Oktober 1822 slechts vijf maanden oud stierf. De jonge prins werd te Brussel begraven in het voormalig klooster der augustijner-nonniken, destijds een protestantsche kerk. Sedert eenige jaren is dit gebouw aan zijne bestemming als tempel der eeredienst onttrokken, en wordt het gebruikt tot het verrigten van openbare officiële plegtigheden, zoo als prijsuitdeelingen, muziekwedstrijden enz. Het kwam ons koninklijk huis minder gepast voor, het stoffelijk overschot van den prins op een ongewijde plaats te laten, en onze gezant te Brussel heeft in last gekregen, om voor de overbrenging van dat stoffelijk overschot naar Nederland aanzoek te doen. Wij vernemen dat de Belgische regering zeer bereidvaardig hierop toestemmend heeft geantwoord, en dat binnen weinig dagen het lijke van den prins door een van wege de Belgische regering daartoe gemagtigde zal worden overgegeven aan baron Mazel, sekretaris der Nederlandsche legatie te Brussel, en aan een protestantschen leeraar, aan wien de taak is opgedragen het huiswaarts te brengen. (Amst. Ct.)

Het *Handels- en Effectenblad* bevat het volgende uittreksel van een partikulieren brief uit Napels, eergisteren ontvangen:

De opstand breidt zich op Sicilië schrikbarender uit, en is thans algemeen geworden. Twee regimenten koninklijke troepen zijn tot de insurgenten overgelopen. „Overal waait de driekleurige vaan. Er is een provisioneel gouvernement gevestigd. Garibaldi met 1000 vrijwilligers en 2000 geweren, is op het eiland aangekomen. Palermo en Messina zouden door de opstandelingen worden aangetast. Ook Mazzini was geland. „De gisting in het gansche koninkrijk is ontzettend. Men ducht eene universele revolutie. God weet wat ons te wachten staat!”

Gisteren mouten is uit het IJ het lijk van een onbekend manspersoon en uit de Heerengracht bij de Weesperstraat, dat van eene onbekende vrouw opgehaald. Beide lijken zijn naar het Gasthuis gebracht.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van gisteren, waren als volgt: Runderen, wegende 650 fl . 1ste kwal. f 200, 2de kwal. f 160; idem weg. 600 fl . 1ste kwal. f 180, 2de kwal. f 140; idem weg. 550 fl . 1ste kwal. f 160, 2de kwal. f 120. Melk en Kalkkoeijen f 140 tot f 200. Schapen van f 24 tot f 30. Varkens van 42 tot 46 ct. het Ned. fl .

HAARLEM, 5 Mei. Op eene in het begin dezer week hier ter stede gehouden veiling van roerende goederen, kwam een zeldzaam koopje voor, bestaande uit eene *muil* en een *schoentje*. De eerste was afkomstig van den op 28 Februarij 1749 alhier geboren reus, Daniel Cajanus, die eene lengte had van 8 voet en 4 duim en van wien de geschiedschrijver meldt, dat de leest, waarop zijne schoenen gemaakt werden, 14 duim lang was; de lengte zijner doodkist was 9 voet 7 duim. Het schoentje was van den vermaarden dwerg Simon Jane Paap, slechts 16½ Ned. duim lang en niet meer wegende dan 14 Ned. fl . Hij was op 25 Mei 1789 te Zandvoort geboren en overleed te Dendermonde, den 2^{en} December 1828. De zoo zeer onderscheidene lengtemaat van deze beide personen wordt aangeduid door twee zwart marmereen steentjes, op eenen pilaar bij den ingang van de Brouwerskapel, in de Groote kerk, alhier.

De telegraaf meldt heden het volgende:

MADRID, 7 Mei. De graaf de Montemolin en zijn broeder Fernando hebben Tortosa verlaten en zullen heden nog aan boord gaan van het oorlogstoomschip Colon. De bestemming van gemeld vaartuig is niet bekend.

MARSEILLE, 7 Mei. Berigten van Rome van 5 Mei melden, dat 1000 Ieren van Triest te Ancona worden verwacht, om dienst te nemen bij het leger van den Paus.

Brieven uit Rome weerspreken het berigt, dat de heer de Corcelles tot minister zou worden benoemd. Hij keert eerlang naar Frankrijk terug. Er zijn heden avond geene berigten uit Napels bekend geworden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 Mei. De Keizer heeft zich dezer dagen een geheelen ochtend bezig gehouden met de commissie, belast met de territoriale reorganisatie, welke in Frankrijk de inlijving van Savoye vereischt. Die commissie bestaat uit de heeren Billault en Thouvenel, ministers; den graaf de Morny, de heeren Troplong en Baroche, leden van den raad. Vier malen 's weeks vereenigt zij zich onder 's Keizers voorzitterschap.

De heer Troplong heeft het voorstel gedaan geen verandering in de departementale indeling te maken en slechts eenige aan de grenzen gelegen prefekturen te vergrooten, door ze eene klasse te verhoogen en er onderprefekturen bij te voegen. De heer Baroche is van een tegenovergesteld denkbeeld; hij wil een geheel nieuw Frankrijk van 100 departementen, Havre zou een prefektuur moeten worden; het onder hem staande departement den naam van *Seine et mer* verkrijgen en de departementen Finisterre en la Manche verscheidene wijzigingen ondergaan. Dit laatste plan zou meer met 's Keizers denkbeelden strooken dan het eerste.

Den heer Benedetti, chef van het politiek departement aan het ministerie van Buitenlandsche Zaken, zal een zending naar Denemarken worden opgedragen.

Bovenal tegen Engeland varen de thans versprekende vlugschriften meer en meer uit. Men telt er onder wier grove taal heftig en uitdagend is.

In een blad leest men: kort na de terugkomst van generaal Fleury uit Engeland beschouwde de Keizer, in de tegenwoordigheid van den Oostenrijkschen zaakgeplastigde, de paarden door genoemden generaal in Engeland gekocht. Zowel de Keizer als prins Metternich betoonden zich bewonderd vooral over twee paarden. Twee zulke paarden, zou de gezant hebben ingesloten, zijn in de keizerlijk stallen te Weenen niet te vinden! — Den volgende dag waren de twee prachtige paarden naar Weenen op weg.

Behalve de logenstraffing in den *Ami de la Religion*, ten opzichte van 'geen betreffende de beweerde proklamatie van generaal Lamoricière in 1853 tot het garnizoen van Rome gerigt, door een Italiaansch blad is gemeld, is er nog een protest van den heer Charras. Aan de *Indépendance belge* wordt door dat oud-lid der republikeinsche vergadering geschreven, dat hij het bewuste stuk nooit onderteekend heeft, daarbij voegende, dat, wanneer hij ooit een of anderen opstand wilde uitlokken en daardoor hen in gevaar brengen, die op zijne roepstem zouden loopen, hij beginnen zou de gevaren te deelen, waaraan hij hen blootstelde.

De *Monde* deelt, in eene besprekking over de Sardijnische aangelegenheden; eenige bijzonderheden mede over het gedrag van sommige geestelijken, die niet tot hun eer strekken. Een zeker Italiaansch blad, de *Amico* geheeten, dat het schijnbaar voor de kerkelijke belangen opheemt, maar eigenlijk de revolutie is toegedaan, en zich den huichelachtigen schrijftant van de brochure *de Paus en het Kongres* als voorbeeld heeft gesteld, is het gelukt eenige priesters op zijn baan mede te slepen. Het heeft in zijn kolommen een verklaring opgenomen, door verscheidene geestelijken geteekend, waarin beweerd wordt dat de Paus „in het belang van de godsdienst, den vrede, en zijn eigen geestelijk heil” de koncessiën behoorde te verleen, welke van hem gevorderd worden. Daarna heeft het blad aan de Italiaansche geestelijkheid een uitnoodiging gerigt zich bij die verklaring aan te sluiten, en eindigde het artikel, dat daartoe moest strekken, met de leus: „leve de Katholieke godsdienst! leve Italië!”

De aartsbisschop van Genua, en na hem de bisschop van Mondovì, rigten hierop een circulaire aan de lijk ondergeschikte geestelijken, waarin deze in ernstige taal gewaarschuwd werden op hunne hoede te zijn tegen dergelijke uitnoodigingen, en hun met klem werd aangeraden zich van het onderteekenen daarvan te onthouden.

Men zou nu verwachten, merkt de *Monde* op, dat aan deze eerbiedwaardige roepstem gehoor gegeven was. Doch ondanks deze uitdrukkelijke waarschuwingen der bisschoppen, kon men weinig dagen daarna in den *Amico* een nieuwe verklaring, gelijk aan de eerste, lezen, welke door een groot getal geestelijken uit Bergamo onderteekend was. Kort daarop sloten zich daarbij verscheidene priesters aan; tot het diocees en zelfs tot de stad van Mondovì behorende, en dus onder het onmiddellijk gezag van den bisschop staande; die tegen het teekenen van soortgelijke verklaringen ernstig gewaarschuwd had. Ja men treft onder hen professoren van het bisschoppelijk seminarie en leden van het kapittel aan.

De *Monde* besluit deze mededeeling met te wijzen op de droevige voortekenen, welke zulke feiten voor de toekomst van Italië opleveren.

— De *Patrie* zegt ingelicht te zijn, dat Garibaldi naar Sicilië is vertrokken met eene gewapende expeditie en voegt er bij dat Garibaldi, door aldus te handelen, eene daad verricht, waarop dezelfde straf als op zee-roof toepasselijk is. De *Patrie* beweert voorts, dat de Sardijnische schepen, die zich aan de kust van Sicilië bevinden, om zich te verzetten tegen elken gewapenden aanval van personen, die op het eiland landen met behulp van schepen, voerende de Sardijnischen vlag.

Berigten uit Napels van 4 dezer melden, dat er sedert eene week niets van Sicilië is vernomen; de rijksstoombooten en de koopvaardij-schepen blijven uit; de telegraaflijnen zijn gebroken. Men gelooft dat de opstand zoowel aan de kusten als in het binnenland van het eiland voortduurt; er heescht te Napels groote onrust. De graaf van Syrakuze is niet verbannen, maar wel diens sekretaris

— Ontvangen berigten uit Berlijn melden dat het Pruisische leger half op voet van oorlog zal worden gebracht, 'tgeen hier eenigen indruk maakt. De half-officiële bladen deelen 't mede zonder eenige aanmerkingen; maar een vraagt, waarom Pruisen alleen aan oorlog denkt, terwijl al de andere mogendheden rustig de genoege van den vrede smaken.

— De *Berl. Ztg.* bevestigt, ondanks de logenstraffing van de *Zur. Ztg.*, wat de *Bund* berigte nopens de vijftig millioen franken door Frankrijk aan Zwitserland aangeboden voor den afstand der regten van het laatste op het noorden van Savoye. Het zou, volgens het eerste blad, niet van wege het Fransche goevernement zijn, nog uit Parijs, dat dit voorstel was gedaan, maar de Zwitsersche Bondsraad er kennis van ontvangen hebben door zijn vertegenwoordiger bij eene groote mogendheid; en die vertegenwoordiger zou het slechts als een in de diplomatieke kringen der hoofdstad, waar hij resideert, zeer geloofwaardig gerucht hebben medegedeeld. Hoezeer ook hierdoor het gewigt van dat gerucht vermindert, zou evenwel, zooals de *Berl. Ztg.* beweert, de Bondsraad aan zijn vertegenwoordiger op officieele wijze geantwoord hebben dat Zwitserland een goede militaire grens wilde en zijn vertegenwoordiger niet de bedoeling had, de vrede te verkoopen.

— Uit Konstantinopel schrijft men dat, ondanks den berooiden staat der financiën, de sultan voornemens is, na den Bairam, met den kostbaren bouw van paleizen voorttegaan. In de plaats van de vorige residentie te Tschigan, die zonder eenige reden gesloopt werd, zal een nieuw, prachtiger paleis oprijzen vervolgens acht men het noodzakelijk op de hoogte van Arnautkoj; waar men een heerlijk gezicht op den Bosforus heeft, een paar honderd jaren geleden de werkzaamheden uit gebrek aan geld en wijl de arbeiders, hun loon niet ontvangende, niet werken wilden, gestaakt worden.

ENGELAND.

LONDEN, 6 Mei. Pullinger kwam eergisteren voor het laatst in verhoor en bekende, zich aan de verduistering van gelden, in zijne hoedanigheid van kassier der *Union Bank*, schuldig te hebben gemaakt, zoodat hij naar de assises is verwezen. Daar zal misschien het raadsel worden opgelost, wat deze zoo onnoozel schijnende man met de gestolen 260,000 fst. heeft uitgegeerd. Zijn medebeschuldigde Lyttleton is als geheel onschuldig op vrije voeten gesteld, nadat ook Pullinger betuigd had, deze aan diefstal volstrekt geen deel had.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 8 Mei. Terwijl men de uitkomst van het scheikundig onderzoek der maag des heeren von Bruck te gemoet ziet, leest men in een geneeskundig weekblad, dat dit onderzoek bereids ten einde is geloopt en dat de maag, zonder het daarin aanwezige bepaald heet. De wanden der maag waren bijna verdroogd, en hoewel den overledenen in den loop des dags 4 grein morphine werd ingegeven, was daarvan niet het minste spoor te vinden, 't geen aan brakingen wordt toegeschreven, zoo dat alleen aan bloedverlies zijn dood is te wijten.

— De *Ost Deutsche Post* schrijft, dat naar een algemeen verspreid gerucht, op de nalatenschap van den heer von Bruck door den fiskus beslag was gelegd, om den Staat eenigerwijs de geledene schade te vergoeden. Het blad wil eerst daarvan de officieele bevestiging zien, alvorens er eenig geloof aan te geven, terwijl de *Ost. Zeit.* naar ingewonnen berigten meent te kunnen verzekeren, dat noch den erven van den minister noch haren bezwaagden iets van dien aard bekend is.

ITALIË.

ROME, 8 Mei. Generaal Lamoricière heeft te Pesarò een militair intendant in herhaling genomen. Hij is zeer voldaan over het onderwijs der Zwitsersche officieren. De soldaten zijn voor hem met groot bezield wgens zijne gemeenzaamheid en het belang dat hij in hen stelt. In diezelfde stad heeft hij de militaire

muziek opgeheven, omdat zij bij een plegtige gelegenheid hare dienst geweigerd had. Wanneer de burgermuzikanten uniform dragen, behooren zij onder het militaire gezag en bijgevolg had de heer Lamoricière regt.

Een zoon van den prins Odescalchi heeft als officier der kurassiers de Oostenrijksche dienst verlaten, om in de gelederen van het pauselijke leger te treden. Ook is de zoon van den prins van Ligne (België) aangekomen, om zich onder de vanen van den Paus te scharen.

Bij de terugkomst van generaal Lamoricière is men begonnen gegroefde kanonnen te gieten, onder het opzigt van Fransche officieren der genie.

TURIJN, 5 Mei. De *Gazetta Piemontese* bevat eene dépêche uit Palermo van laatstleden Donderdag aldus luidende: „De winkels worden weder geopend; de oproerige beweging vermindert. De Regering heeft eene proklamatie uitgevaardigd, waarbij de staat van beleg wordt opgeheven.”

— Uit Bologna wordt aan den *Corriere Mercantile* geschreven dd. 3 dezer:

„Heden ochtend hadden de Bolognesche bevolking en duizende landlieden het geduld twee uren op de piazza Maggiore onder de vensters van het goevernementshotel, waarin de Koning den gekonstitueerde lichamen audientie verleende, te juichen en te schreeuwen.

„Ziehier wat de Koning, naar hetgeen verscheidene personen beweren, gezegd heeft. Z. M. zou verzekerd hebben dat zijn gedrag hem was voorgeschreven door zijn viufge begeerte het testament van zijn vader te vervullen, om waardiglijk de verledene rampen te wreken, en de natie te doen herleven en haar te herstellen; dat dit steeds de wensch zijns levens was geweest en het voortaan zijn gestadig bedrijf zou zijn; dat hij bereids iets had verricht door de medewerking van het zoo wijze en moedige volk, maar dat nog niet alles was verricht.

„De gelukkige uitkomst van een gedeelte onzer taak, zeide Koning, moet ons kracht en moed geven om ze te voltooien. 't Is natuurlijk dat de vijanden van Italië onafhankelijkheid niet zullen nalaten, zoo veel in hun vermogen is, nieuwe hinderpalen op te werpen; wij hebben alzoo nieuwe oorlogen te verwachten, en ik ben bereid en vast besloten daarin te deelen.”

„Een groote demonstratie had plaats toen de Koning het *Archi-gymnasio* bezocht, waar sedert 't jaar 1300 manuscripten, schilderijen en andere merkwaardigheden bewaard worden. Omringd door al de overheden, de professoren, studenten enz. werd zijne majesteit door dames een prachtig fluweelen met zilver geborduurd zadel aangeboden.

„Glimlachend zeide de Koning, dat het geschenk hem aangenaam was en hem goed te pas zou komen, daar het zeer ligt mogelijk was dat hij wederom een gedeelte zijns levens te paard zou doorbrengen ter verdediging der nationale zaak. Die woorden maakten eenigen indruk en werden met geestdrift toegejuicht.

— De toenadering tusschen Mazzini en het Piëmontesch goevernement is thans een feit, immers hoewel 't onzeker is dat het Turijnsche kabinet dien bondgenoot aanneemt, is het stellig dat Mazzini zich ten minste voor het oogenblik — geheel heeft overgegeven. Zoo als men in zijne proklamatie tot de Sicilianen heeft gezien, is hij koningsgezind geworden, omdat hij in Viktor Emmanuel den man vindt, het meest in staat om de Italiaansche eenheid te bewerken. De heer de Cavoure zal met die hulp weinig gediend zijn, maar ze bezwaarlijk kunnen afwijzen, indien hij de proklamatie goedkeurt van den syndiek van Turijn, den heer de Cossella, tot zijne landgenooten gerigt, bij gelegenheid der feesten van het statuut, in welke proklamatie hij zegt: „Op het statuut steunende, op 's Konings moed en loyaleit vertrouwende zoowel als op de medewerking van alle volken, bevrijding van het Schiereiland van schitterende en volgen, en na zoo vele eeuwen zal Italië een volk worden, dat de Italianen worden.” 't Is met nogal duidelijke tot Oostenrijk te zeggen dat het 't Venetiaansche moet ontruiften.

Evenmin verheelt men de aanranding van den Kerkelijken Staat en het koninkrijk Napels. Mazzini, zooals men gezien heeft, moedigt openlijk den opstand der Sicilianen aan; Garibaldi maakt zich gereed om in persoon dien te doen herleven en te bestieren; alom heeft men niets anders dan de Italiaansche eenheid in den mond; zelfs denkt men er niet aan eenige schaduw van konfederatie te behouden.

— In een korrespondentie uit Genua leest men het volgende: „'t Is bekend dat Garibaldi over den afstand van Nizza ontvreden, plotseling Turijn verliet, om den denwisseling, welke hij in het Parlement met den zident van den Bondsraad maakte, te deelen. Hij naar Nizza, waar zijn partij bij de stemming over de aanhechting het onderspit delde en begaf zich verder naar Genua of liever naar den omtrek van Genua ten huize van een Romainschen uitgewekene, in een oord genaamd Quarto.

„Men heeft opgemerkt dat hij daar dagelijks het bezoek van een menigte lieden ontvangt, gaaryan de meesten uitgewekene zijn, en men is oervertuigd, dat allerlei soort van wapenen zoowel in die woning als in verscheidene in de nabuurschap geborgen worden, zelfs spreekt men van zwaar beladene wagens daar aangekomen.

„Soms tijds gaat de generaal uit, vergezeld van eenige personen, als wanneer men meent opgemerkt te hebben dat hij nauwkeurig het terrein nabij de forten der stad in oogenschouw neemt.

„Kortom er worden gesprekken van hem of zijne vrienden verspreid, die een spoedige en nieuwe uitbarsting doen vreezen, en vreeselijke tooneelen van wraakneming en verwoesting, kortom een omverwerping van wat bestaat om de algemeene republiek op te rigten.

„Misschien is dit alles overdrijving; intusschen is de vrees, die men voedt, niet geheel ongegrond. Zij, die zich willen gerust stellen, maar de feiten niet kunnen loochenen, zeggen dat die voorbereidselen voor Napels of Sicilië zijn bestemd. Wat er van zij, 't is goed dat men er kennis van hebbe.”

— De publicist en dichter Luigi Masi, de trouwe gezel en sekretaris van wijlen prins Carlo Bonaparte, op diens politieke kruistogten, werd eenige dagen geleden, terwijl hij te Ravenna op een feestmaal een door hem gemaakt lofdicht op de Italiaansche vrijmaking voordroeg, door een beroerte getroffen.

— De *Armonia* behelst geheel Mazzini's proklamatie aan de Sicilianen. Ziehier wat de beruchte volksmenner zegt:

„Sicilianen!
„Toen ik, nu ongeveer dertig jaren geleden, op de banier van het „jonge-Italië” het woord *Eenheid* schreef, en zeide dat een volksofstand Oostenrijk uit de Lombardische steden verjagen en de troonen der dwingelanden te Florence, Rome en Napels omverwerpen kon, toen bespotten mij de praktische mannen als een droomer van onmogelijkheden en verklaarden 't eene utopie, wat thans de vurigste wensch van ieder Italiaan is: de politieke eenheid van het Schiereiland.

„De feiten hebben mijne beweringen bevestigd; de revolutiën in 1848 hebben bewezen dat een troon, zelfs wanneer hij door vreemde bajonetten beschermd wordt, niet staande kan blijven tegen den wil des volks; de sedert een jaar in Italië vervulde gebeurtenissen toonen ten duidelijkste aan dat de eenheid een droom meer zal zijn, maar een wezenlijkheid; zoodra de volken, die nog in ketenen zuchten, op nieuw en met kracht de gebeurtenissen voortdrijven en moedig tusschen treden.

„Gij, Sicilianen, behoort de eersten te zijn; toont dat ge niet van uwe vaders en voorouders ontaard zijt. De revolutie heerscht in Sicilië, zegt het oude Europa; geeft het nogmaals gelijk en dat het de laatste keer zij. Dat van het eene voorgebergte van uw eiland tot het andere de brand zich uitbreide; strijdt als helden, zoo als gij gewoon zijt en gij zult overwinnen.”

[Hierop volgt het slot; dat gisteren in ons Nummer onder Turijn is medegedeeld.]

STADS NIEUWS.

241ste Staats-Loterij. (Prijzen van f 1000 en daarboven. 5de Klasse, 10de Lijst: N° 12051 f 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 8 Mei.

OVERLEDEN (1 Mei): E. van Lent, geb. Hellsloot, 37½ j.

Wisselkoers.

2/m. Parijs f 53½	2/m. Londen f 38½
Zigt 53½	„ „ „ „ „ 78½
2/m. Bordeaux 57½	2/m. Wenen 168
1/2 m. „ „ „ „ „ 55½	2/m. Weenen 86½
3/m. Madrid 240	2/m. Augsburg 99
„ Cadix 241	„ Frankfort 99½
„ Sevthie 237	2/m. Hamburg 35½
„ Bilbao 237	Zigt 35½
„ Lissabon 40 %	2/m. Londen f 11.60
„ Porto 41	Zigt f 11.70
2/m. Genua 45 %	Rotterdam 1/2

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 7 Mei. België. 2½ pc. 52 1/2
Metal. 53¼ p; Nation. 60½; Spanje. 13¼ pc. 20
PARIS, 7 Mei. 3 pc. Rous. 96 1/2
Fr.-Oost. Spoorw. 531. — 3 pc. —
Spanje 47½; 1¼ pc. id. —
Aktiën —
— 48.90; 1¼ pc. —
— 96 a —; Braz. 5 pc. —; 3 pc. —
— 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. —
— 3¼ pc. Grenada — a —; id. uitgestelde —
— 2½ pc. Venez. — a —; 1 pc. id. — a —
— 3 pc. Port. 45½ a —; 3 pc. Spanje 48½ a —; 1¼ pc. id. 38 a —; Coupons — a —; Amortis. — a —; 4½ pc. Russen 98 a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 1 pc. id. — a —; Illinois Shares 56 a —; id. 7 pc. Oblig. 80½ a —; Sardinië — a —; Ecuador — a —
WEENEN, 7 Mei. Met. 5 pc. 71.50; 2½ pc. 81.30; Nat. —; Loten 1854 4 pc. —; Bank-Aktiën 875; Noord-

